

ВИСНОВКИ

1. Держспоживстандарт України у співпраці з фахівцями вищої освіти має протягом 2008 року підготувати і видати національний документ, ідентичний міжнародній настанові щодо впровадження ISO 9001:2000 у сфері освіти.

2. Широке впровадження СУЯ у сфері освіти дозволить Україні зробити суттєвий крок на шляху до побудови економіки знань через суттєве підвищення якості підготовки фахівців у пріоритетних галузях. Цьому сприятиме використання відповідних рекомендацій ISO.

3. Вбачається доцільним Міносвіти та науки спільно з Держспоживстандартом опрацювати питання розроблення спеціальної програми впровадження СУЯ в ВНЗ України.

4. Впровадження в Україні інтегрованих систем управління на основі системи управління знаннями сприятиме перетворенню української економіки у високотехнологічну конкурентоспроможну економіку – економіку знань.

Т.С. Вакуленко, аспірант
vstanya@rambler.ru

Харківський національний педагогічний університет
ім. Г.С. Сковороди, м. Харків

ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ СТУДЕНТАМИ ВНЗ В УМОВАХ ВПРОВАДЖЕННЯ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

Впровадження освітнього Болонського процесу значно збільшує обсяг навчальної інформації, яку необхідно засвоїти студентам самостійно за досить короткий проміжок навчального часу. Це вимагає оновлення технологій, методів, форм, засобів навчання, які мають вирішувати завдання формування системних знань, заснованого на ефективному самостійному засвоєнні кожного з елементів наукового знання.

У процесі засвоєння студентами навчального матеріалу в умовах самостійної пізнавальної діяльності виникають ускладнення, подолання яких вимагає їх ретельного вивчення, оскільки саме вони призводять до низького рівня навчальних досягнень майбутніх фахівців.

Сприйняття, як складова процесу засвоєння, засноване на внутрішній рефлексії отриманих уявлень про певний об'єкт, який впливає на органи чуття. Відомо, що понад 80% інформації з оточуючого світу

поступає до мозку людини за каналами зорового аналізатора [1; с. 72]. Отже, зорове сприйняття, як домінуюче, потребує особливої уваги. Дослідження О.О. Мітькіна розкриває складну ієрархічну організацію зорових функцій, і доводить що уявлення про об'єкт формується на різних рівнях. Деякі об'єкти не доходять до свідомості, оскільки їх сприйняття відбувається на низькому ієрархічному рівні. Дослідник стверджував, що необхідно постійно підтримувати поступовість переходів від попереднього до наступного, щоб акт сприйняття базувався на вже відомих образах, а отже забезпечував більш точне їх відтворення. Таким чином, серед проблем на етапі сприйняття можна виділити такі: - деякі об'єкти не доходять до свідомості, оскільки вони недостатньо на неї впливають (не мають характерних особливостей); - діарамма представленої інформації ширше за можливості концентрації зору; відсутній поступовий перехід між різними об'єктами, який викликає слабке їх відтворення.

В роботах психологів О.О. Мітькіна, Н.І. Жинкіна та В.Д. Паронджанова можна знайти аналіз основних проблем, що виникають в процесі засвоєння навчальної інформації та напрямків їх вирішення. Серед них основною можна назвати недостатньо високу активність мозку при засвоєнні навчального матеріалу. Заміна тексту еквівалентним йому кресленням або іншим більш візуальним об'єктом забезпечує більш високу продуктивність мозкової активності, перехід до більш швидкого сприйняття та подальшого засвоєння інформації. Навчальна інформація замало впливає на свідомість студента, необхідно: зробити її більш яскравою; будувати в такому вигляді, щоб вона повністю попадала в коло зору студента; підкріплювати нові елементи сприйняття тими знаннями, які вже були отримані раніше (актуалізувати їх); забезпечувати достатню концентрацію зору, використовуючи цікаві форми представлення.

Отже, в процесі самостійного засвоєння навчальної інформації студентами, якого вимагає впровадження Болонського процесу, виникає значна кількість ускладнень, подолання яких – одне з важливих завдань викладача, що вимагає пошуку нових ефективних засобів навчання.